

stond hij van ca. 1574 tot 1592, zijn sterfjaar, in Schiedam. Zijn zoon Willem Pieterszn. was 28.10.1599 daar rector van de Latijnse school; op 14.4.1605 als zodanig gecontinueerd, stierf hij in 1608. Zo in brief GA Schiedam 1.10.1968.

4) F. Prims, *Antwerpiensia* 1941, p. 271, en brief van de heer De Grootte 8.10.1968.

5) Dr. J. van den Nieuwenhuizen van het Stadsarchief Antwerpen vond drs. G. Marnef van het Departement Geschiedenis van de Universiteit aldaar bereid mijn vragen te beantwoorden: diens brieven van 4 en 19.12.1990 en 7.1.1991.

Voor het stuk van 12.3.1583 zie F.J. van den Branden (ed.), *Collegiale actenboecken van 1577-1583*, in: *Antwerpsch Archievenblad*, dl. XXVI, p. 20. Het rekest van de predikanten c.s. vindt men SAA, Privilegiekamer, 662, fo. 149 v°/150 r°; het stuk over de admissie SAA, Gilden en Ambachten 4529, fo. 98; het op 29.12.1583 behandelde rekest SAA, Privilegiekamer, 663, fo. 145 r°; de aantekening over Carpentiers werk in het Choraël-huys SAA, Gilden en Ambachten 4550, fo. 81.

6) De Grootte, *a. art.* en brief 8.10.1968.

7) Rechterlijk Archief Zeeuwse Eilanden (RAZE) nr. 1960, fo. 25/26. Brief van de heer A.J. Barth, GA Goes, 13.11.1990. In H.W. Fortgens' 'De Latijnse School te Goes', in: *Jb. Zeeuws Genootschap der Wetenschappen*, 1952/53 komt Carpentier niet voor.

8) De Grootte vermeldt *a. art.* nog een Petrus Carpenterius, leerling van het calvinistisch Seminarie ter Minderbroeders, die 1582/85 in Genève studeerde. Blijkens SAA, Privilegiekamer, 660, fo. 268 r° krijgt hij in 1582 een toelage van 12 pond Vlaams, met *f* 150,- per jaar voor studie- en verblijfkosten, en voor de reis *f* 100,- (brief drs. G. Marnef 19.12.1990). Hij droeg eerder twee verzen bij in de bundel *Xenia* (d.i. Nieuwjaarsgeschenken in de vorm van verzen), die bij de start, op 1.1.1581, van deze theologische opleidingsschool van de gereformeerde kerk van Antwerpen door rector Bonaventura Vulcanius en zijn leerlingen aan Burgemeesteren en Vroedschap werd aangeboden. Over dit unicum, UB Asd 975 G 5, zie C.P. Burger Jr. in *Het Boek* 10 (1921) 273-283. Het bestaan van deze school, die o.m. besproken werd door H.H. Kuyper, *De opleiding tot den dienst des Woords*, 1891, 324 vv., eindigde uiteraard met de capitulatie van de stad voor Parma op 27.8.1585.

9) Briels vraagt zich af, of Carpentiers huwelijk met Josina vander Nyestadt wellicht in Stade werd gesloten, zie zijn *Zuidnederlandse boekdrukkers*, Nieuwkoop 1974, p. 230. Het jaar is veeleer 1585, de plaats waarschijnlijk nog Antwerpen.

10) In de recensielijsten van het Universiteitsarchief komt voor in Archief Senaat en Faculteiten, *A.S.F.* 22, fo. 117 onder hen 'qui familiam alunt & recensunt', 1586: Petrus Carpentier; fo. 160 onder de 'huyshoudende', 1587: Petrus Carpentier Antwerp [...], de naam in de marge bijgeschreven. In *A.S.F.* 283, onder hen 'qui familiam alunt' fo. 5, 1586: M(eester) Petrus Carpentier; fo. 32, 1587: Petrus Carpentarius Studiosus